

Α.Π. 64112

Αθήνα 18 Δεκεμβρίου 2018

Προς:

Δήμο Παύλου Μελά

- Γραφείο Δημάρχου, κου Δημήτριου Δεμουρτζίδη
- Τεχνική Υπηρεσία

Καραολή και Δημητρίου 1, Σταυρούπολη 56430

Κοινοποίηση:

- Γενική Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος ΥΠΕΝ, κα Ειρήνη Κλαμπατσέα
- Πρόεδρο ΤΕΕ, κο Γιώργο Στασινό

Θέμα: Μητροπολιτικό Πάρκο Παύλου Μελά και υποχρέωση διενέργειας Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών

Το ΔΣ του ΣΑΔΑΣ – Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων (ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ), με αφορμή δημοσιεύματα σε διάφορα ΜΜΕ (*) σχετικά με την εκπόνηση από τον Δήμο σας σημαντικών αρχιτεκτονικών μελετών ιδιαίτερης σπουδαιότητας για τη δημιουργία του νέου Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά, θεωρεί ότι θα έπρεπε να εφαρμόζεται, σύμφωνα και με τη σχετική νομοθεσία, η διαδικασία διενέργειας διαγωνισμού μελετών με το σύστημα των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών (ΥΑ Αριθμ. πρωτ. οικ. 26804, Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων, ΦΕΚ 1427/Β/16-6-2011).

Οι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί είναι υποχρεωτικοί για όλα ανεξαιρέτως τα δημοσίου χαρακτήρα κτιριακά έργα, έργα διαμόρφωσης/ανάπλασης ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, για θέματα αστικού σχεδιασμού, καθώς και για πολεοδομικές και χωροταξικές προτάσεις στρατηγικής ανάπτυξης διαφόρων περιοχών.

Η με ΑΠ οικ.26804 Απόφαση ΥΠΕΚΑ περί Νέου Πλαισίου διενέργειας των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων, όπως αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 16-06-2011 (ΦΕΚ Β 1427/2011) με βάση την Εγκύκλιο 1 με αρ. πρωτ. 23932/16-05-2017 ΥΠΕΝ και τη σύμφωνη γνώμη ΕΑΔΗΣΥ, εξακολουθεί να ισχύει.

Επισημαίνεται επίσης το άρθρο 2 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης όπου ρητά αναφέρεται ότι: «Οι διαγωνισμοί μελετών προκηρύσσονται υποχρεωτικά για μελέτες ή για σχέδια ιδεών κάθε αξιόλογου τεχνικού έργου... Η υποχρέωση τουλάχιστον για τα σχέδια ιδεών υφίσταται και στις περιπτώσεις που πρόθεση της διοργανώτριας αρχής είναι η σύνταξη της μελέτης από την ίδια» (βλ. παρ. 1).

«Αξιόλογο τεχνικό έργο θεωρείται κάθε έργο που έχει ευρύτερη κοινωνική, αρχιτεκτονική, πολεοδομική, συμβολική και περιβαλλοντική σημασία και η λειτουργία του, ο όγκος, η θέση ή άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έχουν επίδραση στο ευρύτερο δομημένο ή φυσικό περιβάλλον...» (βλ. Παρ. 2).

Η πρόθεσή σας για τον σχεδιασμό ενός τέτοιου πάρκου αντιμετωπίστηκε από το σύνολο της αρχιτεκτονικής κοινότητας με ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Το πάρκο αυτό, λόγω μεγέθους και ιστορικής σημασίας (πρώην στρατόπεδο με διατηρητέα κτίρια) αποτελεί μια από τις σημαντικότερες περιπτώσεις σχεδιασμού δημοσίου χώρου που βρίσκονται σε εξέλιξη αυτή την στιγμή στη χώρα μας.

Δυστυχώς όμως τα δημοσιεύματα των τελευταίων εβδομάδων αναφέρονται στην ύπαρξη αρχιτεκτονικών μελετών τόσο ως προς τον συνολικό σχεδιασμό του πάρκου, όσο και ως προς τις μεμονωμένες περιπτώσεις επανάχρησης υφιστάμενων κτιρίων. Οι συγκεκριμένες μελέτες φέρεται μάλιστα να έχουν πάρει και εγκρίσεις από διάφορους φορείς και να προχωρούν προς δημοπράτηση.

Ένα έργο τέτοιας αρχιτεκτονικής αξίας απαιτεί, βάση της ανωτέρω ΥΑ, τη διενέργεια Πανελληνίου Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού προσχεδίων που θα αφορά στο σύνολο της σχεδιαστικής πρότασης για το πάρκο ή διαγωνισμό δύο φάσεων με περισσότερη εμβάθυνση στα επιμέρους κτίρια.

Η απαίτηση αυτή δεν εξισορροπείται από την κατά καιρούς εκφερόμενη πρόθεση για διενέργεια κάποιων μικρών επιμέρους διαγωνισμών ιδεών που όμως θα είναι αποσπασματικοί, επιλεκτικοί και δε θα αντιμετωπίζουν το πάρκο στην ολότητά του. Κάτι τέτοιο είναι προφανές ότι αντιβαίνει στην καλή αρχιτεκτονική πρακτική, θέτοντας σε κίνδυνο την αρχιτεκτονική ποιότητα του τελικού αποτελέσματος, παρεκκλίνει από τις νόμιμες διαδικασίες και επίσης δημιουργεί σημαντικές συνθήκες αδιαφάνειας, αποκλείοντας συναδέλφους από τη δυνατότητα σχεδιασμού ενός τέτοιου εμβληματικού χώρου.

Είμαστε υποχρεωμένοι λοιπόν ως πανελλήνια έκφραση των αρχιτεκτόνων να σας ζητήσουμε επίσημη ενημέρωση γύρω από τις διαδικασίες που ήδη ακολουθούνται για τον σχεδιασμό του Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά, καθώς και να σας τονίσουμε την ανάγκη διενέργειας Πανελληνίου Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για το σύνολο της μελέτης.

Επισημαίνεται επίσης ότι ο σύλλογος προκρίνει την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία διεξαγωγή διαγωνισμού προσχεδίων, με δεσμευτική ανάθεση του συνόλου της μελέτης στο γραφείο με την πρώτη διακριθείσα πρόταση, όπως προβλέπεται και στην ΥΠ.

Θα θέλαμε να επισημάνουμε, ότι δεν αμφισβητούμε τα προσόντα όποιων άξιων συναδέλφων εμπλέκονται στη μέχρι σήμερα επιλεγείσα από τον Δήμο σας διαδικασία, αλλά εμμένουμε στην τήρηση των προβλεπόμενων από τη σχετική νομοθεσία, καθώς η πρακτική των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών εξασφαλίζει μια ιδιαίτερη ποιότητα σχετικά με το παραγόμενο αρχιτεκτονικό έργο, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Τα παραγόμενα από τους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς έργα λειτουργούν συνήθως σαν τοπόσημα, προάγουν τον αρχιτεκτονικό διάλογο και διαμορφώνουν το αισθητικό κριτήριο των πολιτών. Επίσης συμβάλλουν στην προάσπιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των συναδέλφων και ιδιαίτερα των μελών της τοπικής κοινότητας που αποφάσισαν να στηρίξουν με την παρουσία τους τον τόπο τους.

Πιστεύουμε στη θετική ανταπόκριση από πλευράς σας, στα πλαίσια ενός καλοπροαίρετου διαλόγου και μιας καλής συνεργασίας που αντιστοιχεί και χαρακτηρίζει τις προσθέσεις μας. Είμαστε στη διάθεση σας για κάθε διευκρίνιση μέσα από έναν ανοιχτό διάλογο σχετικά με το θέμα.

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ
Ο Πρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΞΥΝΟΜΗΛΑΚΗΣ

(*)
<http://www.kathimerini.gr/998527/gallery/politismos/polh/allo-ena--vhma-pros-to-prasino-gia-to-prwhn-stratopedo-payloy-mela-sth-8essalonikh?platform=hootsuite>

http://www.pavlosmelas.gr/index.php/2015-01-02-08-22-46/topmenu-1454/12986-ktirio-stratonismoy?fbclid=IwAR3_AMZ14wh5sRUcy-nmPkBd4WStlkweaPldbkod8x0vCbhAjO5NizaiDD8